

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	บทบาทของพยาบาลควบคุมการติดเชื้อในการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาลของโรงพยาบาลศูนย์	
ชื่อผู้เขียน	นางสาวธมลวรรณ คณานิตย์	
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการพยาบาลด้านการควบคุมการติดเชื้อ	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ วิลาวัลย์ เสนารัตน์	ประธานกรรมการ
	อาจารย์ ดร. วันชัย มุ่งต้อย	กรรมการ
	รองศาสตราจารย์ วิลาวัลย์ พิเชียรเสถียร	กรรมการ
	รองศาสตราจารย์ นวีวรรณ ธงชัย	กรรมการ
	รองศาสตราจารย์ ดร. รัตนาวดี ขอนตะวัน	กรรมการ
	บทคัดย่อ	

ในการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล พยาบาลควบคุมการติดเชื้อ เป็นแกนนำคนหนึ่งที่สำคัญในการผลักดันให้บุคลากรทุกระดับในโรงพยาบาล ตระหนักถึงความสำคัญและปฏิบัติตามนโยบายในการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ ในโรงพยาบาลการวิจัยเชิงพรรณนาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติบทบาท ปัญหา อุปสรรค และความต้องการสิ่งสนับสนุนของพยาบาลควบคุมการติดเชื้อในการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาลของโรงพยาบาลศูนย์ที่ลงทะเบียนเพื่อเข้าสู่กระบวนการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ พยาบาลควบคุมการติดเชื้อจำนวน 16 คน รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2545 โดยใช้แบบสอบถามร่วมกับแบบสัมภาษณ์ กึ่ง โครงสร้างเกี่ยวกับบทบาทของพยาบาลควบคุมการติดเชื้อตามกรอบมาตรฐานโรงพยาบาลฉบับปีกาญจนาภิเษก พ.ศ. 2542 เครื่องมือการวิจัยได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการจัดหมวดหมู่ข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า พยาบาลควบคุมการติดเชื้อมีการปฏิบัติบทบาทในการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาลครอบคลุม 8 บทบาท ได้แก่ การบริหารจัดการ การเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล การให้ความรู้ การดูแลสุขภาพบุคลากร การสอบสวนการระบาด การเป็นที่ปรึกษา การพัฒนาคุณภาพ และการศึกษาวิจัย เมื่อพิจารณาการปฏิบัติแต่ละบทบาทพบว่า พยาบาลควบคุมการติดเชื้อมีการปฏิบัติทุกบทบาท แต่เมื่อพิจารณากิจกรรมย่อยในแต่ละบทบาทพบว่า ยังมีกิจกรรมที่ปฏิบัติได้น้อย ได้แก่ การตรวจสุขภาพบุคลากรก่อนประจำการและขณะประจำการ ร้อยละ 43.75 การติดตามภาวะสุขภาพอนามัยและการเจ็บป่วยของบุคลากร และการเฝ้าระวังการติดเชื้อในหอผู้ป่วยด้วยตนเอง ร้อยละ 37.50 เท่ากัน การเฝ้าระวังการเกิดอุบัติเหตุเข็มที่มุดำ และการศึกษาวิจัยร้อยละ 31.25 เท่ากัน

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติบทบาทของพยาบาลควบคุมการติดเชื้อ ได้แก่ ไม่มีกรอบอัตรากำลังที่ชัดเจนทำให้ต้องปฏิบัติงานหลายหน้าที่ จำนวนพยาบาลควบคุมการติดเชื้อไม่เพียงพอ บุคลากรไม่ปฏิบัติตามนโยบายและคู่มือการปฏิบัติในการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล พยาบาลควบคุมการติดเชื้อขาดความรู้ในการศึกษาวิจัย ขาดผู้ให้คำปรึกษา ขาดข้อมูลข่าวสารและผลงานวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล และไม่มีโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล

ความต้องการสิ่งสนับสนุนในการปฏิบัติบทบาท ได้แก่ การมีกรอบอัตรากำลังที่ชัดเจน การมีพยาบาลควบคุมการติดเชื้อปฏิบัติงานเต็มเวลาในจำนวนที่เพียงพอ และการมีเอกสารตำราและผลงานวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ควรส่งเสริมให้มีกรอบอัตรากำลังของพยาบาลควบคุมการติดเชื้อ มีการกำหนดภาระงานที่ชัดเจน และมีพยาบาลควบคุมการติดเชื้อที่ปฏิบัติงานเต็มเวลาในจำนวนที่เพียงพอ ทั้งนี้เพื่อให้พยาบาลควบคุมการติดเชื้อสามารถปฏิบัติบทบาทได้ครอบคลุม อันจะส่งผลให้การดำเนินงานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

Thesis Title	Roles of Infection Control Nurse in Hospital Accreditation of Regional Hospitals		
Author	Miss Thamolwan Kananit		
M.N.S.	Infection Control Nursing		
Examining Committee	Associate Prof. Wilawan	Senaratana	Chairman
	Lecturer Dr. Wanchai	Moongtui	Member
	Associate Prof. Wilawan	Picheansathian	Member
	Associate Prof. Chaweewan	Thongchai	Member
	Associate Prof. Dr. Ratanawadee	Chontawan	Member

Abstract

In the process of hospital accreditation, infection control nurses (ICNs) are one the key persons to motivate hospital personnel to realize the importance and follow the infection control policy. This descriptive research aimed to study the practiced roles, problems, obstacles, and needs for support of ICNs in hospital accreditation. The participants were ICNs (n=16) who working in regional hospitals where registration for hospital accreditation process had already done. Data were collected during February to April, 2002 by using questionnaires and a semi-structured interview form developed from the Standard of Infection Control Practice Jubilee Celebration Year, 1999 as a framework. The instruments were examined by the experts for content validity. Data were analyzed by using descriptive statistics and data categorization.

The results showed that the roles of ICNs practiced covering eighth roles as follows: management, surveillance, education, employee health, outbreak investigation, consultation,

quality improvement, and research. When each role was analyzed, ICNs practice all roles. However, it was found that the following activities were practiced by only a few of ICN: pre-employment and current employee physical examination (43.75 %), employee health surveillance in high risk wards, conducting research and collecting surveillance data by themselves (37.50 %), and needlestick injury surveillance (31.25 %).

The problems and obstacles of the practiced roles were high workload, lack of position of ICNs, inadequate number of ICNs, lack of concern among hospital personnel related to infection control, unavailability of consultants, and lack of research and information regarding infection control and computerized surveillance program.

The needs of support were information center for providing infection control and research documents, the provision of specific position for ICNs, adequate number of ICNs, continuing education program of infection control, outbreak investigation, and research.

The results indicated that there should be specific position for ICNs, a clear job description, and the sufficient number of fulltime ICNs to practice efficiently for the improvement of quality concerning infection control.